

AL ZINGEND VAN DEUR TOT DEUR

Over geeffeesten en bedelzangtradities in de Vlaamse Kempen en Noord-Brabant

INHOUDSOPGAVE

04-05	Een boekje over samen zingen
06-07	Van brood naar snoep
08-13	Nieuwjaarszingen
14-17	Driekoningen
18-21	Vastenavond
22-25	Goriën
26-29	Klepperen
30-33	Eieren ophalen
34-37	Pinksterblom
38-41	Begijntjes Laat Besluit
42-45	Krik Krak
46-49	Kaarsje in lantaarn
50-53	Halloween
54-57	Sint-Maarten
58-61	Sinte-Katriena
62-45	Onnozele kinderen
66-67	Samen sterker: bedelfeesten verbinden de Kempen en Noord-Brabant
68-69	Bronnen
70-71	Colofon

EEN BOEKJE OVER SAMEN ZINGEN

Weet jij waarom kinderen in de Kempen op oudejaarsdag met een zangzakje langs de deuren lopen en vrolijke liedjes zingen? Of waarom groepjes van drie koningen op 6 januari zingend langs de huizen gaan om snoep en centjes te vragen? Misschien ben je zelf wel eens met een lampion in je hand door donkere straten gelopen op Sint-Maarten, of ga je elk jaar griezelen bij je burens met Halloween?

Deze tradities zijn veel meer dan alleen leuke liedjes en een moment om centjes en snoep te verzamelen. Ze dragen een bijzondere geschiedenis met zich mee en verbinden mensen met elkaar – jong en oud – in de Kempen en in Noord-Brabant. Want volkscultuur stopt niet aan de grens. Wanneer mensen samenkomen om te zingen en tradities te delen, verdwijnen verschillen.

In deze brochure ontdek je al die vrolijke bedelfeesten en zingende tradities die nog steeds springlevend zijn; van Pinksterblom tot

Sinte-Katriena zingen, van Driekoningen tot Nieuwjaarszingen. Wil je weten welke liedjes we zingen, of waarom sommige van deze tradities precies zo worden gevierd? Lees dan snel verder en laat je verrassen door leuke liedjesteksten, verhalen en kleurrijke foto's.

Wil je nog meer zien, horen en zingen? Bij elke traditie vind je een QR-code. Scan en ontdek de liedjestekst, partituur en hoe het liedje klinkt!

www.zing-ze.be

www.zing-ze.nl

VAN BROOD NAAR SNOEP DE GESCHIEDENIS VAN BEDELFEESTEN.

Zingen en bedelen in de winter

Heb je je weleens afgevraagd waarom zoveel feesten in de winter plaatsvinden? Veel van deze tradities zijn eigenlijk oude bedelfeesten. Op die dagen mochten arme mensen van deur tot deur gaan, een liedje zingen of een wens uitspreken, en kregen ze in ruil daarvoor eten. Bekende voorbeelden zijn Driekoningen, Sint-Maarten en Nieuwjaarszingen – maar er zijn er nog veel meer.

Vroeger was de winter een heel moeilijke tijd. Vanaf 11 november (Sint-Maarten) begon de ‘slechte’ periode, waarin er weinig eten was. Het was ook donker en koud. Werken op het land kon pas na Pasen weer. Er waren nog geen koelkasten of diepvriezers en voedsel in blik was nog niet uitgevonden. Het was dus heel moeilijk om eten zo lang vers te houden. Tegen het einde van de winter waren de voorraden vaak op en hadden veel mensen honger.

Van bedelen naar kinderfeest

In de 19de eeuw werd het bedelen steeds lastiger. Mensen schaamden zich ervoor of wilden geen bedelaars meer aan de deur. Soms liep het ook uit de hand, zeker als er te weinig voedsel beschikbaar was. Langzaam veranderden de bedelfeesten in echte kinderfeesten. Het ‘bedelen’ werd ‘zingen voor snoep’, het ‘vragen’ werd ‘vieren’. Scholen, verenigingen, buurten en gemeenten namen de organisatie steeds meer over. De eeuwenoude tradities leven zo nog steeds voort: soms met nieuwe liedjes of in andere vormen, maar nog altijd met dezelfde gedachte: zorgen voor elkaar, samen delen en verbinden.

NIEUWJAARSZINGEN 31 DECEMBER

Het nieuwjaarszingen is een warme traditie die jaarlijks op 31 december tot leven komt in de Kempen en in het Noord-Brabantse Budel en Soerendonk.

Op de laatste dag van het jaar trekken kinderen 's ochtends van deur tot deur, met een zangzak om hun nek, om vrolijke nieuwjaarsliedjes te zingen. Na hun liedje steken bewoners iets in hun zakje: een snoepje, wat geld of allebei. Jongere kinderen zingen vaak samen met hun ouders, terwijl oudere kinderen in groepjes op pad gaan. Het bekendste liedje, Nieuwjaarke Zoete, klinkt aan vele Kempense voordeuren, maar er ontstaan ook elk jaar nieuwe liedjes.

NIEUWJAARKE ZOETE
EEN VARKEN HEEFT 4 VOETEN
4 VOETEN EN NE STAART
DAT IS WEL EEN CENTJE WAARD

In Soerendonk zingen ze in het Zurriks dialect:

VROUWKE, VROUWKE NIJOAR GÈVE
GE ZULT VERDEENEN UT ÒWIG LÈVE
ÒWIG LÉVEN IS BÉTER GEWONNE,
VUR NE GULLE DRAOD GESPONNE.
KIEK US IN MIEN KÖRREFKE,
DAO LIGGEN DREJ APPELKES IN,
ÈVE GROEËT, KRAOL OET,
VROUWKE LOEËT,
GEFT WA, SPAOR WA,
UN ANDER JAOR WÉR WA.

De oorsprong van deze traditie gaat terug tot in de middeleeuwen, toen volwassenen – vaak arme mensen – tussen Kerstmis en Driekoningen langs de huizen trokken om met hun zang eten of geld te verzamelen. In de loop van de 20ste eeuw namen kinderen het gebruik over en groeide het nieuwjaarszingen uit tot een echt kinderfeest.

1930 - Berlaar

jaartal onbekend - Wuustwezel

2024 - Lier

2022 - Soerendonk

NIEUWJAARSZINGEN

Meer weten?

WIST JIJ DIT AL?

Sinds 2017 deelt Erfgoedcel Kempens Karakter, samen met 12 Kempense gemeenten, elk jaar zangzakjes en raamaffiches uit. In Soerendonk zorgt de Dorpsraad Zurrik jaarlijks voor de verspreiding van affiches.

2023 - Soerendonk

2022 - Nijlen

Als kinderen voor een gesloten deur staan, zingen ze soms een minder lief liedje:

**HOOG HUIS,
LAAG HUIS
ER ZIT EEN
GIERIGE PIN
IN HUIS!**

Het woord 'zoet' in 'Nieuwjaarke Zoete' betekende in Vlaanderen vroeger niet alleen 'lekker', maar ook 'lief', 'vriendelijk' en 'zacht'. Dus eigenlijk wens je iemand een lief en zacht nieuwjaar.

WIST JIJ DIT AL?

WIST JE DAT ER OOK BEDELZANGTRADITIES VOOR VOLWASSENEN BESTAAN?

Denk bijvoorbeeld aan de ondertussen bijna verdwenen 'Zottentradities' in de Kempen. Meestal gaat het om een of twee vriendengroepen die jaarlijks verkleed rondtrekken in de periode tussen oudjaar en Drie-koningen. Ze zingen dan in ruil voor wat geld of drank. In Meerhout zongen ze vroeger bijvoorbeeld 'met de buffel'. De buffel kroop op handen en voeten onder een jute zak of deken, begeleid door zijn kompanen. Aan de deur werd gevraagd of de buffel mocht binnenkomen. Als het antwoord ja was, volgde het liedje:

DE BUFFEL HEI E KAAI WIJF
ZE DOE NIKS DAN SLAGEN EN KIJVEN
EN IS ER GEEN SPEK IN DE PAN
DAN KRIJGT DE BUFFEL ERVAN
WA MUT DE BUFFEL HEMME
SPEK (SCHUDDEBOLLEND : NEEN)

EIEREN (IDEM)
HOOI (IDEM)
STROOI (IDEM)
GELD (HEFTIG JA-GEKNIK)

MAAK ZELF EEN ZANGZAK

Vroeger was een zangzak vaak een dichtgenaaide keukenhanddoek waar een washandje in werd vastgemaakt, zodat snoep of geld niet verloren ging.

Een zangzak of beus kan je ook gemakkelijk zelf maken. Je kan starten met vrijwel iedere stof, of nog steeds met een gewone keuken- of badhanddoek.

Benodigheden:

- Een handdoek
- Een schaar
- Een tassenband of andere linten
- Een naaimachine of naald en draad
- Een jeugdige assistent

Werkwijze:

1. Leg de handdoek dubbel en meet af op het kind dat gaat zingen. Knip overtollige breedte weg. Doe dit alles met de goede kant van de stof op elkaar.
2. Plooi het stuk dat je hebt afgeknipt dubbel en knip het doormidden.
3. Vouw deze twee stukken open en vouw elk in de lengte dubbel, zodat je twee lange stroken krijgt.
4. Stik of naai de zijken van de grote flap dicht en doe hetzelfde met de zijken van de lange stukken.
5. Keer de lange stukken om en bevestig ze elk aan één kant van de zak.

DRIEKONINGEN 6 JANUARI

Op 6 januari zie je vaak kinderen verkleed als koningen aan de deur staan. Ze dragen dan een papieren kroon, een mantel van een oude doek of laken, en soms een grote ster op een stok. In groepjes van drie – net als de drie koningen – zingen ze liedjes en gaan ze van huis tot huis. Hun liederen worden beloond met wat kleingeld.

Driekoningen is één van de oudste bedelzangtradities en komt uit een Bijbels verhaal. Drie koningen, Melchior, Balthasar en Casper, kwamen uit verre landen. Ze volgden een ster naar het kindje Jezus in Bethlehem. Ze namen wierook, mirre en goud als geschenk mee.

In de Kempen wordt Driekoningen elk jaar gevierd in verschillende gemeenten. In Noord-Brabant leeft de traditie vooral nog in kleinere dorpen en katholieke gemeenschappen.

**DRIEKONINGEN, DRIEKONINGEN
GEEF MIJ 'NE NIEUWEN HOED
M'NEN OUWEN IS VERSLETE
ONS MOEDER MAG 'T NIE WETEN
ONZE VAODER HEGET GELD
OP DE ROOSTER GETELD**

DRIEKONINGEN

1936 - 's-Hertogenbosch

1945 - Essen

jaren '80 - Lille

2022 - Dessel

Meer weten?

WIST JIJ DIT AL?

HOE EEN OUDE TRADITIE EEN NIEUW FEEST KAN WORDEN:

De Tilburgse Sterrentocht

In Tilburg zijn vrijwel alle bedel-feesten verdwenen, zelfs Driekoningen. Toch is daar iets nieuws voor in de plaats gekomen: de Tilburgse Sterrentocht. Ongeveer tien jaar geleden begon 'Stichting Het Vierde Geschenk' met twee bijzondere initiatieven: de Speelgoedbank en de Sterrentocht. Allebei zijn ze geïnspireerd op de echte betekenis van Driekoningenzingen: samen delen, voor elkaar zorgen en samen iets moois beleven.

De Sterrentocht is een gezellige lichtparade door de stad. Honderden mensen lopen mee met hun eigen, zelfgemaakte lichtjes. Ze volgen

een grote ster en zingen liedjes, samen met de drie koningen én drie koninginnen. De Speelgoedbank zamelt speelgoed in voor meer dan 7.000 Tilburgse kinderen die anders misschien geen cadeautje zouden krijgen. Dit laat zien dat oude tradities niet hoeven te verdwijnen. Ze kunnen een nieuw jasje krijgen en zo tóch blijven bestaan. De Sterrentocht brengt mensen van allerlei achtergronden samen en houdt het gevoel van delen en licht brengen levend.

VASTENAVOND FEBRUARI/MAART

Vastenavond is de avond voordat de 'veertigdaagse vasten' voor Pasen begint. Mensen mochten voor de laatste keer nog eens lekker eten, want daarna brak de tijd van sobere maaltijden aan. De kelder was dan bijna leeg en men moest zuinig zijn om het laatste restje van de winter door te komen.

Op Vastenavond mochten kinderen verkleed langs deuren gaan. Als instrument namen ze een rommel- of foekepot mee, die ze zelf hadden gemaakt. Tegenwoordig gaat men niet meer langs de deuren om te bedelen, maar wordt Vastenavond vooral in de kroeg gevierd, bijvoorbeeld met haring happen.

In België zijn er op veel plaatsen grote carnavalstoeten, zoals in Herenthout. In Balen-Olmen is de maandagvoormiddag nog altijd voorbehouden voor een bedelzangtocht. Dan gaan jong en oud, volledig verkleed, zingend van deur tot deur. Op het einde van hun lied krijgen de kinderen wat snoep of een centje in hun zangzak.

**ZET DE MASKERS AL MAAR OP
EN VERBERGT ZO UWE KOP
ZO DAT NIEMAND NOG KAN ZIEN
OF JE JAN BENT OF FIEN (TRIEN)!**

VASTENAVOND

1950 - Haren (bij Oss)

2014 - Olmen

2014 - Olmen

WIST JIJ DIT AL?

Carnaval betekent eigenlijk **'VAARWEL VLEES'**. De naam verwijst naar de vastenperiode waarin mensen geen vlees mochten eten.

In de middeleeuwen trokken jongeren met Vastenavond verkleed langs de boerderijen om te bedelen. De opbrengst werd vaak 's avonds samen opge-maakt in de herberg.

Meer weten?

MAAK ZELF EEN ROMMELPOT

De rommelpot, ook wel foekepot genoemd, was oorspronkelijk een aardewerken pot die bespannen werd met een varkensblaas. Het stokje, dat in de varkensblaas werd vastgemaakt, bewoog je heen en weer om muziek te maken. Vermoedelijk hangt er niet meteen een varkensblaas in je garage te drogen en sta je ook niet te springen om er een bij de slager te halen. Daarom geven we graag tips om zelf een rommelpot te maken met materiaal dat je wél in huis hebt liggen.

Benodigheden:

- Een drinkbeker (van porselein of plastic)
- Een ballon
- Linzen of rijst
- Extra versiering: (porselein) stiftens, stickers, glitters,...

Werkwijze:

1. Als je met je rommelpot ook wilt schudden, vul je de beker eerst met linzen of rijst. Dit is echter niet noodzakelijk.
2. Knip het 'tuitje' van de ballon en span de ballon strak over de opening van de beker. Je rommelpot is al klaar!
3. Heb je porseleinstiftens in huis? Versier dan je beker met tekeningen of schrijf je naam erop. Plastic bekertjes kun je mooi beplakken met stickers of glitter.

Zo speel je rommelpot

Neem een stukje van de gespannen ballon tussen duim en wijsvinger en laat het terug los. Zo krijg je een vibrerend geluid. Je kunt ook met je vingers op de ballon trommelen. Schud je met de rommelpot, dan botsen de linzen of rijst tegen de ballon en krijg je nog een ander geluid.

GORIËN ZINGEN 12 MAART

Alleen in het dorp Schoonbroek, bij Retie, vieren de kinderen elk jaar op 12 maart Goriën. Dit feest is vernoemd naar Gregorius de Grote. Hij is de beschermheilige van schoolkinderen en leefde in de zesde eeuw. Goriën valt precies op het moment dat de winter voorbij is en de lente begint.

Op deze dag trekken de kinderen van de basisschool zingend door het dorp. Ze dragen kronen met papieren bloemen en blazen op grote koehoorns. Zo maken ze veel lawaai om de lente 'binnen te blazen'. Tijdens het zingen vragen de kinderen om eieren of een centje.

GORIËN, GORIËN, GEE-GOA
HÈDDE GÈN KINNEKES DIE MEEGOAN
WE ZULLE ZE WEL WA LIEJRE
VAN OZZE LIEVEN HIERJE
WE ZULLE WEL BAHAAUWE
VEUR OZZE LIEVE VRAUWE
ABC
GEFT DE KINNE-ES EEN AIKE MEEJ
OF EEN CENTJE IN DE BEUS

Vroeger werd Goriën op veel plaatsen in de Kempen gevierd. Vaak werden er schoolfeesten met wedstrijden georganiseerd en werd er een klasleider gekozen. Soms was er zelfs een dansfeestje.

GORIËN

2014 - Retie

WIST JIJ DIT AL?

De koehoorns zijn vaak familiestukken die van ouder op kind worden doorgegeven.

Kinderen verzamelden vroeger, tijdens het Goriën zingen, eieren omdat volwassenen tijdens de vastentijd geen eieren mochten eten, maar kinderen wel.

Zo kregen zij alle eieren om zelf op te eten of te verkopen!

Meer weten?

WAT DENK JIJ?

MOETEN BEDELFEESTEN BLIJVEN BESTAAN?

Het is leuk om van deur tot deur te gaan, een liedje te zingen en iets lekkers te krijgen. Toch gaat het niet overal even goed met de bedelfeesten. Vooral in Nederland zingen ieder jaar minder kinderen mee. In Vlaanderen organiseren sommige erfgoedcellen en gemeenten acties zoals het verdelen van zangzakjes of het ondersteunen van buurtverenigingen. Dat heet met een moeilijk woord 'borgen': ervoor zorgen dat zulke tradities niet verdwijnen.

WAAROM MOGEN WE DEZE FEESTEN NIET LATEN VERDWIJNEN? WAT DENK JIJ?

- ☐ Ze vertellen een bijzonder stukje geschiedenis.
- ☐ Het is gezellig om samen te zingen en snoep te krijgen, zeker in het donker als iedereen verkleed is.
- ☐ Sommige kinderen zingen niet alleen voor zichzelf, maar ook voor arme kinderen. Zo leren ze om goed voor elkaar te zorgen.

KLEPPEREN MAART-APRIL

In Luyksgestel bestaat nog een bijzondere paastraditie: het klepperen. Van Witte Donderdag tot en met Paaszaterdag trekken groepjes jongens vroeg in de ochtend door de straten. Luid klepperend en zingend gaan ze van deur tot deur voor hun beloning: eieren of geld.

Op Witte Donderdag zingen ze:

ELLUF ELLUF UREN,
TIS TÊD OM DE PAP TE RUREN

Op Goede Vrijdag klinkt het:

'T IS VANDAOG NE VASTENDAG
DAT GE GEEN SPEK GEBRUIKE MAG

En op Paaszaterdag gaat het als volgt:

AIER EN GELD
DAT WORDT GEDELD

Klepperen ontstond in de middeleeuwen toen de kerk-klokken tijdens Pasen stil moesten blijven. Mensen gebruikten houten kleppers om geluid te maken en zo de gelovigen te waarschuwen en Pasen aan te kondigen. Ook vandaag nog kondigen de jongens op deze manier samen Pasen aan.

2022 - Luyksgestel

KLEPPEREN

Meisjes mochten vroeger niet meedoen met het klepperen omdat rondlopen en lawaai maken als een taak voor jongens werd gezien. Meisjes bleven vaker thuis en deden zelden mee met activiteiten op straat.

Meer weten?

WIST JIJ DIT AL?

WIST JE DAT SINTERKLAAS VROEGER OOK EEN BEDELFEEST WAS?

Vroeger waren er veel meer bedelfeesten. Sommige zijn 'uitgedoofd' of sterk veranderd, zoals Sinterklaas. Sint Nicolaas was één van drie grote 'geefheiligen', samen met Sint-Maarten en Driekoningen. In de nacht van 5 op 6 december mochten mensen, vaak verkleed, langs de deuren gaan om een sinterklaaslied te zingen. Als beloning kregen ze een speculaas of taaitaai (een soort speculaas met anijssmaak).

Vanaf de 17de eeuw verhuisde het feest langzaam van de straat naar de huiskamer. Mensen gingen

niet langer zingen. Tegenwoordig vierten de meeste gezinnen Sinterklaas thuis. Kinderen zetten hun schoen en hopen dat de Sint er een cadeautje of snoep in stopt.

Toch vragen sommige organisaties nog steeds om speelgoed te geven aan kinderen die het minder goed hebben. Zo kan iedereen Sinterklaas vieren.

1850

1965 - Goirle

2021 - Nijlen

EIEREN OPHALEN MAART/APRIL

Pasen is het feest van de lente en van nieuw leven. Eieren waren belangrijk om aan te sterken na de winter waarin mensen veel ontberingen hadden geleden. Daarom gingen mensen met een palmpaasstok langs de deur om een lied te zingen en eieren te krijgen.

Er worden nog steeds palm-paasstokken gemaakt en palm-paasoptochten georganiseerd, maar het langs de deur gaan is vrijwel verdwenen. In Haaren, Helvoirt, Cromvoirt en Vught gaan kinderen op de woensdag voor Pasen nog wel elk jaar langs de deuren om eieren op te halen. Ze zingen dan:

VROUW, VROUW, DOE OEW BEST,
HAAL DE EITJES UIT HET NEST,
EEN STUK OF VIER OF VIJF
DAT HET LIEDJE NIET IN KIJF
EEN EI IS GEEN EI
TWE EIEREN IS EEN HALF EI
HET DERDE IS EEN EI
HET VIERDE IS EEN PAASEI

Tegenwoordig hebben ze geen palmpaasstok meer bij, maar een stok waarin een slingerachtig patroon is gekerfd. Elk kind mag zes eieren mee naar huis nemen; de rest van de eieren gaat naar de voedselbank. Mensen die geen eieren in huis hebben, mogen geld geven. Dit wordt Judasgeld genoemd. Judas is de apostel die Jezus heeft verraden voor dertig zilverlingen.

1936 - Helvoirt

EIEREN OPHALEN

Meer weten?

2022 - Haaren

WIST JIJ DIT AL?

Wist je dat eieren je helpen om weer sterk te worden? Vroeger, na de koude winter, gingen mensen op zoek naar zo veel mogelijk eieren om weer krachten op te doen. Ze speelden ook graag het spelletje 'eiertikken': twee mensen tikken met een rauw of hardgekookt ei tegen elkaar. Het ei dat heel blijft, wint en de winnaar mag het ei van zijn tegenstander houden.

PINKSTERBLOM ZINGEN MEI/JUNI

In Luyksgestel bestaat er, rond Pinksteren, een bijzondere traditie, enkel voor meisjes. Op de vrijdag voor Pinksteren, ook wel Bloempasen genoemd, plukken de meisjes boter- en pinksterbloemen. Eén meisje tussen acht en twaalf jaar wordt gekozen als de Pinksterblom. Zij draagt een bloemenkrans op haar hoofd en loopt samen met 'Judas' (de vorige Pinksterblom) en andere meisjes langs de huizen om geld op te halen voor het feest. De opbrengst wordt onder de kinderen verdeeld.

Bij elk huis maken de meisjes een kring, zingen ze het Pinksterblom-liedje en strooien ze bloemblaadjes bij de voordeur:

DAAR KOMT DE MOOIE PINKSTERBLOM
VANWAAR KOMT GIJ GE GANGEN
DRAAI EENS OM,
DIE MOOIE PINKSTERBLOM
WE KOMEN 'T VOLGEND JAAR WEER OM

De oorsprong van het Pinksterblom zingen ligt in oude vruchtbaarheids- en lentefeesten. Al in de middeleeuwen werd rond Pinksteren het mooiste meisje van het dorp gekozen als Pinksterblom of Pinksterbruid. Ze kreeg een bloemenkrans en werd samen met andere kinderen zingend door het dorp geleid. Deze traditie was bedoeld om de bloei van de natuur, vruchtbaarheid en nieuw leven te vieren. Het is pas later verbonden met het christelijke Pinksterfeest.

Meer weten?

1929 - Cromvoirt

1958 - Cromvoirt

2022 - Luyksgestel

PINKSTERBLOM ZINGEN

WIST JIJ DIT AL?

HOE HERKEN JE EEN BEDELFEEST?

Veel elementen van de oude bedelfeesten zijn bewaard gebleven. Een echte bedelzangtraditie heeft vaak een aantal typische kenmerken:

- Het wordt op een vaste periode gevierd. Het feest is verbonden aan een heilige of een bijzonder moment in het jaar.
- Er worden vrolijke liedjes gezongen, soms met rijm.
- De deelnemers, meestal kinderen, verkleden zich passend bij het feest.
- Er wordt iets uitgedeeld, zoals een centje of iets lekkers.

BEGIJNTJES LAAT BESLUIT VOORLAATSTE ZONDAG VAN AUGUSTUS

Begijntjes Laat Besluit is een bijzondere traditie die uitsluitend in Hoogstraten wordt gevierd. De viering vindt jaarlijks plaats in het midden van de zomer, op de voorlaatste zondag van augustus. Terwijl bij andere tradities kinderen van deur tot deur gaan om te zingen, gebeurt dit in Hoogstraten op straat. Daar worden voorbijgangers, fietsers en auto's kort tegengehouden voor een centje in ruil voor een liedje. Het lijkt ook wel een beetje op carnaval, met praalwagens in een stoet en kinderen van verschillende gebuurtten (wijken) die zich verkleden, een liedje en dansje inoefenen, en zo strijden om de hoofdprijs: de Wisselbegijn.

We weten niet precies wanneer en waarom de traditie is ontstaan. Algemeen wordt aangenomen dat rond 1830 de begijntjes in Hoogstraten tijdens Begijntjes Kermis besloten om voor één keer de poorten van het Begijnhof langer open te houden (tot 22 uur in plaats van 20 uur) zodat ze zelf ook naar de kermis konden gaan.

CENTJE OM TE VIEREN
'T GA MET ALLE MANIEREN
'T GA MET ALLE GEMAK
TAST IS IN UWE ZAK

1945 - Hoogstraten

Meer weten?

BEGIJNTJES
LAAT
BESLUIT

Er worden drie prijzen uitgereikt tijdens Begijntjes Laat Besluit. **De Wisselbegijn** en **het Vaandel van het Convent** worden gekozen door een jury van volwassenen, terwijl de **Wisselezel** wordt toegekend door een kinderjury.

De winnaars mogen hun naam op de prijs zetten.

1931 - Hoogstraten

Vroeger dansten kinderen rond een versierde zandhoop of 'terp', die was versierd met bloemen en een kroon met een kaars in. Nu is die zandhoop verdwenen, maar het samen zingen en dansen is gebleven.

2022 - Hoogstraten

KRIK KRAK EIND SEPTEMBER

Op de laatste zondag van september vieren de inwoners van Retie Krik Krak! Dat is een vrolijk volksfeest in het dorp voor jong en oud. In de namiddag kan je in heel Retie deelnemen aan allerlei leuke activiteiten, maar het echte hoogtepunt van het feest begint 's avonds met de lichtstoet. Wanneer het donker wordt, lopen kinderen en jongeren met zelfgemaakte lantaarns door het centrum. Ze zingen dan het Krik Krak-lied:

**KRIK KRAK JU LALA
JU LALA KRIK KRAK
EN OVERAL, EN OVERAL
WAAR DE MEISJES ZIJN
WAAR DE MEISJES ZIJN
EN OVERAL
WAAR DE MEISJES ZIJN IS'T BAL**

Vroeger werden bieten uitgehold om lantaarns te maken voor de lichtstoet. Hiermee gingen kinderen dan van deur tot deur in ruil voor een centje of snoep. Nu maken ze zelf de mooiste lantaarns en maken ze er een korte wandeling mee door het dorp. Na de wandeling krijgen de kinderen een Krik Krak-koek, gemaakt door een bakker uit Retie. Het is een speciale koek met rozijnen, in de vorm van een mannetje.

Krik Krak bestaat al meer dan honderd jaar en zorgt elk jaar opnieuw voor een feestelijke afsluiting van de zomer.

KRIK KRAK

Meer weten?

2018 - Retie

2018 - Retie

2021 - Retie

WIST JIJ DIT AL?

'Krik Krak' verwijst naar de zelfgemaakte lantaarns die vroeger vaak gammel en krak-kemikkig waren. Het woord betekent iets als 'aftands' of 'gammel', en verwijst naar de lampionnetjes die tijdens de optocht soms niet helemaal heel bleven.

Vroeger vond de optocht plaats in pikdonkere straten, omdat er nauwelijks straatlantaarns (op gas) waren in Retie. Dat maakte het extra spannend!

KAARSJE IN LANTAARN SEPTEMBER/OKTOBER

In Dessel en Mol wandelen kinderen aan het begin van de herfst 's avonds met kleurrijke lampionnen of lantaarns door de straten en zingen samen liedjes. Dit wordt ook wel lantaarnzingen genoemd. De liedjes verschillen per dorp: in Mol zingen ze bijvoorbeeld over een pastoor, in Dessel over een bootje.

**KJESKE IN DE LANTEIREN
IS MIJNHEER PASTOOR NIE THUIS?
'K ZOU HEM EENS GEIRNE SPREKEN
'T AVOND IN ZIJN HUIS
ZE ZEGGEN DAT IK EEN LULLEMAN BEN,
ZE ZEGGEN DAT IK EEN BULLEMAN BEN
ZE LIEGEN ALLEMAAL
ZE LIEGEN ALLEMAAL**

**KJESKE IN DE LANTEIREN
BOOTJE MAG NI VEREN
BOOTJE MAG NI VUT
DAN BLAAS IK HET KJESKE UIT!**

Vroeger vroegen ze dan om snoep of iets lekkers. Nu doen ze dat niet meer, maar krijgen ze na een wandeling door het dorp wel een wafel of snoepje.

De traditie vindt meestal plaats in september of oktober, wanneer het vroeger donker wordt. Oorspronkelijk vierde men hiermee het einde van de zomer en de binnengehaalde oogst.

De naam 'Kaarsje in lantaarn' komt van een oud kinderliedje dat vroeger op speciale dagen werd gezongen, zoals Driekoningen of Sint-Maarten. Soms dansten kinderen zelfs rond kaarsjes terwijl ze zongen.

2014 - Dessel

KAARSJE IN LANTAARN

2014 - Dessel

Meer weten?

WIST JIJ DIT AL?

Vroeger trokken kinderen rond met uitgeholde bieten als lantaarns. Ze maakten de wand van de biet zo dun mogelijk zodat het licht er doorheen kon schijnen.

De oude traditie van kaarsje in lantaarn heeft trouwens bijgedragen aan het ontstaan van de bekende lichtstoeten in Mol.

HALLOWEEN 31 OKTOBER

Halloween wordt elk jaar gevierd op 31 oktober. Kinderen verkleden zich dan als heks, spook, vampier of monster. 's Avonds gaan ze langs deuren in de buurt, bellen aan en roepen:

TRICK OR TREAT!
TRICK OR TREAT!

GEFT IETS OF IK SCHIET JA SCHIET,
KOEKJES OF EEN CENT OF IETS
HAPPY HAPPY HALLOWEEN

De mensen geven de kinderen dan snoepjes. Ook volwassenen doen mee door hun huis te versieren met pompoenen, spinnenwebben en andere enge dingen.

Halloween vindt zijn oorsprong in Ierland, Engeland en Schotland.

Oorspronkelijk stond deze dag in het teken van het herdenken van de doden. Het woord 'Halloween' is afgeleid van 'All Hallows Eve', oftewel de avond voor Allerheiligen. Op 1 november viert de katholieke kerk Allerheiligen en op 2 november Allerzielen. Tijdens deze dagen worden heiligen en overleden dierbaren herdacht. Vroeger dacht men dat in de nacht van 31 oktober op 1 november de grens tussen leven en dood heel dun was en dat geesten even konden terugkeren naar de aarde.

Via Ierse migranten kwam Halloween terecht in Amerika, waar het erg populair werd. Van daaruit waaide de traditie enkele jaren geleden ook over naar België en Nederland.

Tegenwoordig worden er in veel dorpen griezelwandelingen en andere activiteiten georganiseerd voor jong en oud. Verkleedpartijen, versieringen en samen griezelen zorgen ervoor dat Halloween elk jaar een gezellige en spannende avond is.

HALLOWEEN

2019 - Nuenen

2024 - Olen

2024 - Vorselaar

2024 - Westerlo

Meer weten?

MAAK ZELF EEN POMPOENLANTAARN

Pompoenen uitsnijden is niet eenvoudig. Zeker voor jongere kinderen is het moeilijk om een mooi resultaat te krijgen. Het mes gaat niet makkelijk door de harde wand en het is lastig om de vormen netjes uit te snijden. Dit leidt vaak tot frustratie. Meestal moeten ouders de klus afmaken. Met dit stappenplan wordt het pompoenbewerken eenvoudiger en kindvriendelijker.

Benodigdheden:

- Een pompoen
- Een mes
- Een grote lepel of een ijsschep
- IJzeren koekvormpjes en/of appelboor
- Een hamer
- Een (led) theelichtje

Werkwijze:

1. Snij met het mes een dekseltje uit de bovenkant van de pompoen en leg het apart.
2. Schep de binnenkant van de pompoen leeg met de lepel. Zorg dat de wand niet te dik blijft.
3. Hou de koekjesvorm tegen de buitenwand van de pompoen en sla deze voorzichtig met de hamer door de wand.
4. Wil je liever een pompoen vol met kleine gaatjes? Gebruik dan de appelboor.
5. Zet een (led) theelichtje in de pompoen en plaats het dekseltje terug.

Je kan ook een grote courgette of een suikerbiet gebruiken. Gooi de pitten niet weg! Was ze, laat ze drogen en eet ze later lekker op. Wil je toch een vorm uitsnijden? Print of teken dan eerst het ontwerp. Prik met een dikke naald langs de lijnen op de pompoen, zodat je makkelijker kan snijden.

SINT-MAARTEN 11 NOVEMBER

Op 11 november wordt Sint-Maarten gevierd. Dat is heel bijzonder omdat de heilige Maarten al in 397 is overleden. Hij stond bekend om zijn vrijgevigheid en hielp vooral de armen. Hij gaf zelfs zijn mantel aan een bedelaar. Daarom mochten op 'zijn dag' arme mensen langs de deuren gaan om te bedelen. Ze zongen liedjes en kregen dan wat geld of eten.

Sint-Maarten wordt op heel wat plaatsen in Noord-Brabant en de Kempen op verschillende manieren gevierd. Er zijn jaarmarkten en optochten met lampionnen. In sommige dorpen wordt er een groot Sint-Maartensvuur aangestoken. Er zijn ook regio's waar Sint-Maarten cadeautjes brengt, net als Sinterklaas. In Vlaanderen heet het feest soms

Sinte Mette. In Retie gaan kinderen dan verkleed van deur tot deur en zingen het liedje van Sinte Mette:

VANDAAG IS 'T SINTE METTEN EN MORGEN IS 'T DE KRUK
WE KOMEN UIT GOEDE HERTEN EN HELP ONS UIT DEN DRUK
DE BOEREN ZULLEN VAN HIER NIET GAAN OF WE HEBBEN WAT OPGEDAAN
ÉÉN TURFKE OF WAT HOUT, SINTE METTEN IS ZEVERKOUD
IK WEET NOG WEL EEN GOEDE VROUW DIE NOG WEL WAT GEVEN ZOU
LANG ZAL ZE LEVEN, HONDERD JAAR EN ENE DAG
ZOLANG DAT ZE BROSKES IN DE PAP MAG
GEEFT WA, HOUD WA
TOT DE NESTE JAREN
WE HEMME GEZONGEN EN NIKS GEHAD
GEEFT ONS EEN STUK VAN HET VERKENS GAT
IS HET VERKEN NOG NIE DOOD
SLAAG HET OP ZIJNE ACHTERSTE POOT
IS HET LIEKE NOG NIE UIT
GEEFT EEN STUK VAN DE VERKENSSNUIT
UIT, UIT UIT

WIST JIJ DIT AL?

In Noord-Brabant zingen ze een ander Sint-Maartenlied:

**SINT-MAARTEN, SINT-MAARTEN
DE KOEIEN HEBBEN STAARTEN
DE MEISJES HEBBEN ROKJES AAN
DAAR KOMT SINT-MARTINUS AAN
HIER WOONT EEN RIJKE MAN DIE VEEL GEVEN KAN
VEEL ZAL HIJ GEVEN, ZALIG ZAL HIJ LEVEN**

Dit liedje doet sterk denken aan de melodie van 'Twee emmertjes water halen' of 'Sinterklaas Kapoentje'.

Wist je dat Sint-Maarten vroeger net zo populair was als een popster? Overal waar hij kwam, werd hij opgewacht door grote menigten mensen. Soms moesten zij dagen lopen om Maarten te kunnen zien. Er worden nog steeds heel veel verhalen over hem verteld. Zo wilde hij bijvoorbeeld geen bisschop worden en verstopte hij zich in een ganzenhok. Dat was natuurlijk niet zo slim, want de ganzen maakten zoveel lawaai dat Maarten meteen gevonden werd. Er bestaan veel tekeningen en schilderijen van Sint-Maarten. Op sommige afbeeldingen is hij te zien op zijn paard, op andere deelt hij zijn mantel of cadeautjes uit.

In Mol, Dessel, Waalre en Dommelen maken de mensen een groot Sint-Maartensvuur. De hele buurt verzamelt hout en als het vuur brandt, komt Sint-Maarten langs om Sint-Maartensbroodjes uit te delen aan de kinderen.

Jaren '50 - Retie

1986 - West-Brabant

2022 - Boxtel

SINT-MAARTEN

Meer weten?

SINTE-KATRIENA ZINGEN 25 NOVEMBER

Op 25 november trekken kinderen in Arendonk met zelfgemaakte lampionnen van deur tot deur voor het 'Sinte-Katrienazingen'. De kinderen mogen alleen tussen 18 en 20 uur zingen, waardoor ze op korte tijd zoveel mogelijk snoep willen verzamelen. Vaak zingen ze daarom een kortere versie van het lied voor Sinte-Katriena, waarbij ze een strofe overslaan. Het hele lied gaat als volgt:

SINTE-KATRIENA, FILLE FILLEMINA
EEN KJESKE VOOR NE CENT
EN AL WIE DAAR NIET OVER KAN
OVER EEN KJESKE, OVER EEN KJÈÈÈSKE
OVER EEN KJESKE VOOR NE CENT
LAAT ONS, LAAT ONS
NE GOEIEN AVOND ONDER ONS

Deze traditie is uniek en wordt alleen in Arendonk gevierd. Ze ontstond waarschijnlijk in de 19de eeuw toen Arendonk een kousenweversdorp was. Sint-Catharina, naar wie de traditie is vernoemd, is de beschermheilige van onder andere spinners en wevers.

2017 - Arendonk

SINTE-
KATRIENA
ZINGEN

2016 - Arendonk

2024 - Arendonk

Het gemeentebestuur van Arendonk ondersteunt buurtverenigingen zodat ze wafels, pannenkoeken of andere lekkernijen kunnen maken voor de zangertjes.

Meer weten?

WIST JIJ DIT AL?

HEILIGENDAGEN HIELPEN MENSEN DE WINTER DOOR

Wist je dat mensen vroeger op 'heiligendagen' mochten zingen in ruil voor eten of een klein muntje? Dat waren speciale dagen waarop de Kerk mensen toestond om te bedelen.

Op dagen zoals Sint-Maarten (11 november), Sinterklaas (5 en 6 december), Tweede Kerstdag (26 december), Onnozele Kinderen (28 december), Sint-Sylvester (31 december), Nieuwjaar (1 januari), Driekoningen (6 januari), Vastenavond, Palmpasen en Pinksteren, mochten ze aankloppen met een liedje.

Het liedje "Hier woont een rijke man, die nog wel wat geven kan..." herinnert hier nog aan. In sommige kerken werd dan zelfs brood of spek uitgedeeld aan de armen. Zonder deze heiligendagen zouden dus heel wat mensen de koude winter niet zijn doorgekomen.

ONNOZELE KINDEREN 28 DECEMBER

Op 28 december worden de Onnozele Kinderen herdacht. Het was eeuwenlang een van de vaste bedelfeesten voor kinderen, maar wordt nu nog maar op enkele plaatsen gevierd. In Valkenswaard gebeurt dat nog altijd op een bijzondere manier: vanuit de toren van de Sint-Nicolaas-kerk op de Markt worden kilo's snoep naar beneden gegooid. Het is een hele klus om honderd kilo snoep naar boven te sjouwen, maar voor de kinderen beneden is de snoepregen een feestelijk hoogtepunt.

Tot ongeveer de jaren '60 werd Onnozele Kinderen in veel meer dorpen gevierd. Kinderen mochten zich verkleden als volwassenen en gingen langs de deuren om te bedelen. Ze zongen dan grappige liedjes, zoals:

**KOOSJE, KOOSJE, IS MIJN NAAM
IK HEB HET IN MIJN BROEK GEDAAN
DE HELFT BEN IK ERVAN VERLOREN
DE REST ZIT IN MIJN BROEK GEBOREN
EN WE HEBBEN GEZONGEN EN NIKS GEHAD
SNIJ WAT VAN HET VERKENS GAT
SNIJ MAAR DIEP, SNIJ MAAR DIEP
SNIJ MAAR IN OEW E VINGER NIET**

ONNOZELE KINDEREN

1906 - Asten

Meer weten?

circa 1566

1958 - Tilburg

De naam verwijst naar het Bijbel-verhaal waarin koning Herodes alle onschuldige (onnozele) jongetjes onder de twee jaar in Bethlehem liet doden. Hij voelde zich bedreigd door de voorspelling van de geboorte van 'een nieuwe koning'. Jezus bleef gespaard omdat zijn ouders met hem naar Egypte vluchtten. Pieter Bruegel beeldde het tafereel uit in een van zijn meesterwerken.

WIST JIJ DIT AL?

2022 - Valkenswaard

Kinderen en hun ouders vangen in Valkenswaard het snoep op met emmertjes, tasjes of zelfs omgekeerde paraplu's!

In Turnhout en omgeving gingen de kinderen vroeger op deze dag verkleed, als dametje of heertje, langs deuren zingen voor wat geld, maar ook hier verdween de traditie vanaf eind jaren '70. Ze zongen dit grappige liedje:

AUW MEUERKE
'K KAN NI NOAJEN
'K KAN NI STOPPEN
'K KAN NIKS, HEDDE NIKS?

Op de dag van de Onnozele Kinderen waren kinderen de baas! Ze mochten kiezen wat ze wilden eten en welk verhaal moeder of vader moest voorlezen. Dat klinkt wel heel leuk!

1960 - Turnhout

SAMEN STERKER BEDELFEESTEN VERBINDEN KEMPEN EN NOORD-BRABANT

Zeg je hartstikke, dan ben je wellicht een Nederlander. Zeg je goesting, dan kom je waarschijnlijk uit de Kempen. Deze woorden wijzen op een grens – de landsgrens tussen Nederland en België – die in 1843 werd vastgelegd. Maar voordien was die grens er niet. In de grensstreek leefden mensen toen op dezelfde manier: ze spraken dezelfde taal, vierden dezelfde feesten en deelden gewoontes en waarden.

Sinds de scheiding van België en Nederland zijn de verschillen groter geworden – en soms lijken ze zelfs verder te groeien. Gelukkig zijn er uitzonderingen: tradities die geen grenzen kennen.

In de grensregio van de Kempen en Noord-Brabant hebben enkele partners elkaar gevonden in een brede samenwerking rond bedelfeesten. Samen gingen ze op zoek naar wat er vandaag nog leeft: de liedjes, de verhalen en de beelden. Het resultaat? Een schat aan waardevol materiaal, én een sterke band tussen twee regio's die meer delen dan je misschien denkt.

Deze brochure is daar het tastbare bewijs van. Met veertien beschreven tradities zie je hoe levendig en betekenisvol dit erfgoed nog steeds is voor veel gemeenschappen. Maar bovenal toont het aan: volkscultuur stopt niet aan de grens. Wanneer mensen samenkomen om te zingen en tradities te delen, verdwijnen verschillen.

En ondertussen werken ze in de Kempen en Noord-Brabant met hartstikke veel goesting verder!

BRONNEN

- Nieuwjaarszingen, 1930, Berlaar, Historisch Archief Berlaar
- Nieuwjaarszingen, onbekend jaar, Wuustwezel, www.oudwezelopdefoto.be
- Nieuwjaarszingen, 2022, Soerendonk, Emy Thorissen
- Nieuwjaarszingen, 2024, Lier, Leen Caremans, collectie: Stadsmuseum Lier
- Utdelen zangzakken en affiches, 2022, Nijlen, Annelies Tack
- Poster Ni-joarzinge, 2023, Soerendonk, Dorpsraad Zurrik
- Zangzakken, 2014, Zing -ze CreaBOEK, Stuifzand
- Driekoningenzingen, 1936, 's-Hertogenbosch, Moussault & Moussault/R.K. Foto-Persbureau Het Zuiden, Brabant-Collectie | Tilburg University
- Driekoningen, 1945, Essen, Essen in Beeld
- Driekoningen, jaren '80, Lille, Louisa Auwers.
- Driekoningen, 2022, Dessel, gemeente Dessel
- Tilburgse Sterrentocht, 2024, Tilburg, Liesbeth Groenendaal
- Vastenavond met foekepot en geldbus, circa 1950, Haren (bij Oss), Daan Scholte, collectie: Stadsarchief Oss
- Vastenavond, 2014, Zing-ze CreaBOEK, Stuifzand.
- Vastenavond, 2014, Olmen, Stuifzand.
- Rommelpot, 2014, Zing-ze CreaBOEK, Stuifzand
- Goriën zingen, 2014, Retie, Zing-ze CreaBOEK, Stuifzand
- Klepperen, 2022, Luyksgestel, KempenTV
- Sinterklaas boek, 1850, Amsterdam, Jan Schenkman
- Sinterklaas pakjes in woonkamer, 1965, Goirle, Huub Strouken
- Sinterklaas nu, 2021, Nijlen, Annelies Tack
- Eieren ophalen, 1936, Helvoirt, Moussault & Moussault / R.K. Foto-Persbureau
- Het Zuiden, Brabant-Collectie | Tilburg University
- Eieren ophalen met bolderkar, 2022, Haaren, Bob van Brunschot
- Pinksterblom zingen, 1929, Cromvoirt, Moussault & Moussault / R.K. Foto-Persbureau Het Zuiden, Brabant-Collectie | Tilburg University
- Pinksterblom zingen, 1958, Cromvoirt, R.K. Foto-Persbureau Het Zuiden, Collectie:
- Brabants Historisch Informatie Centrum, 's-Hertogenbosch
- Pinksterblom zingen, 2022, Luyksgestel, KempenTV
- Begijntjes-Laat-Besluit, ca. 1945, Hoogstraten, Stedelijk Museum Hoogstraten
- Begijntjes-Laat-Besluit, affiche 2024, Hoogstraten, Gebuurte Boereinde
- Begijntjes-Laat-Besluit, 2022, Hoogstraten, Erfgoed Noorderkempen
- Begijntjes-Laat-Besluit, 1931, Hoogstraten, Stedelijk Museum Hoogstraten
- Krik-Krak, 2018, Retie, gemeente Retie
- Krik Krak, 2021, Retie, Gemeente Retie
- Kaarsje in lantaarn, 2014, Dessel, Gemeente Dessel

- Kaarsje in lantaarn, 2014: Zing-ze CreaBOEK, Stuifzand
- Halloween, 2019, Nuenen, Sem van Rijssel, SQ Vision
- Halloween, 2024, Vorselaar, Vorselaarse Fotovrienden Vorselaar
- Halloween, 2024, Olen, Buurtcomité Meren
- Pompoenlantaarn, 2014, Zing-ze CreaBOEK, Stuifzand
- Halloween, 2024, Westerlo, gemeente Westerlo
- Sint-Maarten, schilderij, jaar en locatie onbekend, Rijksmuseum Amsterdam
- Sint-Maarten, 1986, locatie onbekend (West-Brabant), Thom van Amsterdam, West-Brabants Archief
- Sint-Maarten, 2022, Boxtel, Bob van Brunschot
- Sint-Maarten, circa jaren '50, Retie, Heemkring Zeven Neten
- Sinte-Katriena zingen, 2017, Arendonk, Staf Lasters/AWEG
- Sinte-Katriena zingen, 2024, Arendonk, Arfoc
- Sinte-Katriena wafels, 2016, Arendonk, Arfoc
- Drie Koningen Caspar, Melchior en Balthasar, Munchen, gravure Caspar Harrer, circa 1780.
- Onnozele kinderen, circa 1906, Asten, Jan Berkers. Brabant-Collectie | Tilburg University
- Onnozele kinderen, 1958, Rees Diepen, Brabant-Collectie | Tilburg University
- De Kindermoord te Bethlehem, schilderij van Pieter Brueghel, circa 1566, Winsor Castle
- Onnozele kinderen, 2022, Valkenswaard, Kempen TV
- Onnozele kinderen, 1960, Turnhout, Marc en Lief Willems
- Maak zelf een zangzak: juffrouwsanseveria.blogspot.be.
- Maak zelf een rommelpot: villalies.blogspot.be.
- Maak zelf een pompoenlantaarn: ruimtevisser.blogspot.be.

De foto's in deze brochure zijn afkomstig uit diverse collecties, archieven en particuliere inzendingen. Wij danken deze instellingen, fotografen en collecties van harte voor hun waardevolle bijdrage. Met deze selectie is ernaar gestreefd om de verschillende tradities en feesten zo authentiek mogelijk weer te geven. We hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden van auteursrechten op de afbeeldingen in deze publicatie te benaderen en toestemming te verkrijgen. In de meeste gevallen is dat gelukt. Mochten **rechthebbenden** constateren dat hun afbeelding zonder hun toestemming is opgenomen, dan worden zij verzocht contact op te nemen met de uitgever.

De inhoudelijke informatie komt uit verschillende teksten en hoofden. We verwijzen graag naar de website www.zing-ze.be voor meer teksten en achtergrondinformatie. Meer foto's uit de Kempen vind je op www.kempenserfgoed.be.

COLOFON

AL ZINGEND VAN DEUR TOT DEUR

Over geeffeesten en bedelzangtradities in de Vlaamse Kempen en Noord-Brabant is een initiatief van het Verbond Volkscultuur in de Lage Landen, erfgoedcellen Kempens Karakter, Erfgoed Noorderkempen, Erfgoed Voorkempen, de Merode, Stuifzand en de Brabant-Collectie.

Deze publicatie kon tot stand komen dankzij de steun van vele mensen en organisaties, die we van harte willen bedanken.

Een bijzonder woord van dank gaat naar de leden van de redactiegroep, die met veel enthousiasme – en over de grens heen – een enorme bijdrage hebben geleverd. Hun geloof in het belang van deze brochure en in de noodzaak om deze prachtige tradities levend te houden, was bijzonder inspirerend. Bedankt Annelies, Emy, Ineke, Stijn en Tony.

Daarnaast gaat onze dank uit naar de Mastboom-Brosens Stichting voor de financiële ondersteuning.

Samenstelling en redactie

Annelies Tack Tony Vaessen

Emy Thorissen Stijn Marinus

Ineke Strouken Paul Spapens

Vormgeving en illustraties

Tinne Driesen

Uitgave

2025 - Verbond Volkscultuur in de Lage Landen - Tony Vaessen

Wettelijk depot: D/2025/16151/01

Alle rechten voorbehouden. Niets in deze uitgave mag worden vereenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt, in enige vorm, op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van het Verbond Volkscultuur in de Lage Landen.

ERFgoed
KEMPENS KARAKTER

STUIFZAND

NOORD-BRABANT

VLAAMSE KEMPEN

Wil je weten wanneer of wat er in jouw gemeente wordt gezongen?

Ontdek het op www.zing-ze.be / www.zing-ze.nl.

